

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KOZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamáziók a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.

Hat hónapra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100 szögig 1 frt 30 kr., a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számítottatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléséért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszoriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltterben: minden három hasábos garmond sor díja 20

Vándor-szinészet.

A nemesebb erkölcsök, szelidebb szokások, a finomabb izlés s művészi érzék terjesztésére kétségkívül a színészet a leghatalmasabb tényező.

Nálunk azonban ezeken kívül még más hivatással is bír. A magyar színészet a nemzeti nyelvnek, a magyar nemzeti szellemnek leghitebb, legbiztosabb ápolója s előmozdítója.

Nem ok nélkül nevezzük tehát a magyar színészeket a nemzet napfázisainak, a magyar kultúra apostolainak; azért megjelenésük mindenkor kedves és örvendetes jelenség, kivált ha magasztos missziójuk színvonalán állanak s elvállalt földadatukat megoldani buzgón igyekeznek.

Napjainkban a vándor-szinészet újabb és újabb tért foglal el, munkaköre szélesedik, erői szaporodnak, s a lelkesedés irányukban mindegyre növekedőben áll; örömeinkre szolgál konstatálhatni azt, hogy a magyar vándor-szinészet „meglelé honját a hazában.”

A német színészet, még azokon a helyeken is, hol uralmát megdönthetetlennek tartotta, elvesztette a tért s elvándorolt hazájába; helyette a magyar muzsa hódította meg a közönséget és foglalta el az őt megillető helyet.

De amint egyrésztől csak örülnünk lehet e térfoglaláson, s amint csak óhajtanunk szabad és illő, hogy a magyar színészet kizárólag uralkodjék hazánkban, úgy másrésztől örködni is szoros kötelességünk afölött, hogy ezen térfoglalás kellőleg is biztosítsák. Mert nem elég csak megszerezni valamit, hanem, hogy a munka eredményes legyen, a megszerzettet fönn is kell tartanunk.

S itt a színészetet illeti a főkötelesség.

Igaz, hogy maguk a színészek — közönség nélkül — mitsem tehetnek, de hogy a közönség sorakozzék: első sorban is a színészeknek kell kiválniok a munkában, s e munka inkább bel-, mint külterjes legyen!

Vannak és keletkeznek színésztársulatok minden megfelelő anyagi s szellemi erő nélkül, elégségesnek tartván magukat magyar nemzeti társulatnak elneveztetni, s ezzel a közönség támogatására igényt formálni, de azt, — hogy képesek-e az elfogadott névvel járó kötelességeket teljesíteni, — épen nem vesszük tekintetbe. Tagjaik Thalia papjai akarnak lenni előkészítő tanulmány nélkül, a nemzet munkásai munka nélkül. Sokan letérnek a nekik való pályáról, melyen — képességüket tekintve — tán hasznos tagjaivá válhatnának az emberi társadalomnak, de mert a munkát megutálták, a színészi pályára léptek, azt hívnak, hogy itt munka nélkül teendőjük csak a dicsőség elérésére s a koszorúk fölszedésére szorítózkodik.

Bizony pedig — ha munkaerő s munkakedv igényeltetik valami pályán, a színészet az, mely sok munkát s tanulmányt követel a színésztől, míg odajuthat, hogy a közönség által meghallgattassék. A magyar példabeszéd, hogy „a jó pap holtig tanul”, alkalmazható Thalia papjaira is; a régi latin közmondás pedig, — hogy „dii laboribus omnia vendunt”, azaz: a munkával minden elérhető, — a színészi pályán legjobban érvényesíti magát.

A színész-társulatoknak tehát szoros kötelességévé válik, hogy a munkakerülő elemeket köreikből eltávolítsák; mert csak akkor válhat-

nak hasznos munkásokká, ha a „fruges con-summere nati” — munkakerülő fogyasztóktól megszabadulnak. E nélkül a szépen elfoglalt tér birtoklása kétséges tétetik.

Nem tagadhatni ugyan, hogy — dacára a magyar közműveltség minden oldalról való elterjedésének, haladásának s a magyar vándor-szinészet diadalmas térfoglalásának, — még mindig nagy számmal vannak közönségünk körében olyanok, kik a nagyvárosi műveltek által eltelve, a vidéki vándormuzsa termékeit kicsinylőleg lenézik s annak hátat fordítanak; de ép azért, hogy ezeknek igényei is lehetőleg ki-elégíttessenek és hogy általán véve az egész közönség állandóan megnyerethessék az ügynek: szükséges, hogy színészeink az ernyedetlen munka s a beható tanulmány elmaradhatlan jó gyümölcsű termékeivel lépjenek a színpad deszkáira, mert az itt kiállított szellemi produktumokért az elismerés és taps csak azon arányban nyilvánulhat, aminő arányban azokon a szorgalom és műgond érvényesen nyilatkozni képes.

Azon részét pedig a közönségnek, mely bizonyosan a legkisebb mértékre száll alá s ócsárlásaival szokott illetni minden jóra való törekvést, nem lehet irányadó mérvül venni a közműveltség előmozdításában. Ezeket ellensúlyozni: a nemes ügy jobbjézésű közönsége hiven fog törekedni, mert ez kötelessége is egyszersmind.

Munka és tanulmány legyen tehát a magyar vándorszinész-társulatok jelszava s ezek által legbiztosabban fog fönttartathatni az eddig dicsőséggel elfoglalt tér!

A lakószoba kulturális, társadalmi s egészségi jelentősége.

— Irta: Pfeifer János. —

Lakószobánk ama kényelmi igénye, hogy az a zajos, népes, poros utcáktól távol legyen: annak egészségi követelményét is kielégíti; helyének megválasztása azonban ennél több körültekintést és hosszabb tapasztaláson alapuló ismeretet követel. A talaj, melyen lakószobánk áll, s melylyel oly fölületesen szoktunk bánni, egészségünk nagy fontosságú. Eszrevétlen évekig tartó nyomort és szenvedést rejt néha az, mely, — ha a benne szenvedő idejekorán nem veszi észre betegsége okát, — nem ritkán a szenvedő halálával végződik. London Milbank börtönének s Bécs egyik kaszárnyájának áldozatai a talaj egészségtelen voltát sok szenvedéssel vásárolják meg; Lyon kolera-mentességét gránittalajának köszönheti. Tömerdek példát lehetne fölhozni, amelyek a hagymáz, himlő, vörheny stb. kuffőjét a talajban levő levegőben bizonyítják. A higienisták sokat tudnak erről beszélni.

A talajbeli levegő és víz — annak szervi maradványait korhasztja, s a levegő folytonos mozgása — ártalmas terményeivel megtölti szobánkat, sőt annak környékét s vizét is. S így a talajbeli levegő, víz és szerves anyagok pontos vizsgálása és tanulmányozása elég fontos kérdés, ha lakószobánk lakóit évekig tartó szenvedéseknek nem akarjuk kitenni.

Tiszta, száraz s különösen állati hulladékoktól ment talaj legyen az, melyen lakószobánk áll; e mellett ernyedetlen szorgalommal igyekezzünk, hogy a talajbeli levegő, víz és szerves anyagok kellő tisztán, illetőleg távoltartása által lakószobánk környékének levegőjét és ivóvizét tisztaságban tartsuk.

Mielőtt a szobába, e nagyobb szabású öltönybe belebujnánk, vizsgáljuk meg annak kelméjét, mely testünk hő-ökonomiájára ép oly fontos, mint felöltendő ruhánk szövete. E tekintetben igen helyes ama érzékünk, melylyel a vízesfalú szobát kerülni szoktuk. Ez örökölt szokás okainak bővebb, behatóbb firkészése annál inkább kívánatos, mert ezáltal sok más, eddig figyelmünkön kívül hagyott egészségtani körülmény is megvilágítva leendő.

Ruházatunktól első sorban azt követeljük, hogy

annak szövete szellős legyen, s így kétségtelen, hogy szobánk falainak kelméjétől hasonlóit kell követelnünk. Mindaddig, míg a közegészségtan e tételekkel behatóbban nem foglalkozott, (sőt még ma is), igen sokan azt vélték és vélik, hogy a ruházat annál inkább éri el a célját, minél inkább zárja el a levegőt testünktől. — Ez pedig igen téves fölfogás. A fehérén eszerzett bőr Pettenkofer szerint, 100-szor inkább zár el minket a levegőtől, mint a flanel; már pedig köznapi tapasztalásból tudjuk, hogy a fehérén eszerzett lágy bőrben 100-szorta többet fázunk, mintha öltözetünk flanelből volna.

S így vagyunk szobánk falaival is, melyek annál inkább felelnek meg testünk egészségi céljainak, minél több levegő járhatja azokat. A közlmedelem, — miután érzeink tökéletlensége miatt a m. perzenként $\frac{1}{2}$ méternél nagyobb utat nem végző levegőt képtelenek vagyunk észrevenni, — természetesen még ma is azon téves nézetben ringatja magát, hogy szobája falai között teljes szélesedtet élvez. Szerencse, hogy nem így volt és van a dolog, mert különben már rég elvesztünk volna! Tehát szobánkban a falak likaicsain át nagy mennyiségű levegő tödul be, melyre, sőt ennél többre, életünk föntartására szükségünk van.

A nedves-falu szoba a lég eme és kijárást akadályozza, mert azon likaicsok, melyek kizárólag a levegő számára tartandók fönn, vízzel telvék. Ez természetesen nem egyedüli ártalma a nedves falnak, ez egyúttal hideg is; másodsor nedvesen tartja a szoba levegőjét, mely két körülmény a rheumák, hurutok s egyéb sorvasztó betegségek kezdő pontja; ezenkívül rajta és a szobában levő butorokon és ruhákban penész üt ki, mely idővel megszáradva s elporlasztva a levegővel a tüdőbe szivatik, miáltal egy újabb nyavalya csirái vitetnek testünkbe. A falnak kapilaritása által a talajból fölszivott nedvességet teljesen megszüntetni s így a szobát teljesen egészségessé tenni: nagyobb anyagi áldozatok árán sem sikerül.

Ama nedvességet, — mely a szellőztetés hiányosságából, a szoba levegőjében meggyülemelő vizgőznek a hideg falakra történt lecsapódása által jött létre, — nemkülönböztetve a falnak az építkezés alkalmával fölhasznált vízből eredő nedvességét elhárítani, hatalmunkban áll. Első esetben a szellőztetés tökéletesebb behozatala által, mely sok helyen oly gyarló kielégítést nyer, sokat segíthetünk a dologon; a második esetben a szoba teljes kiszáritása az egyedüli mód, melylyel azt megszüntethetjük.

Minél több van egy szobában, annál nagyobb szellőztetés szükséges, hogy a kilelegzés által fölszaporodó vizgőz eltávolíttassék, mielőtt ez a hideg falakra csapódhatnék; minél nagyobb a szoba, annál több idő szükséges, hogy falai teljesen kiszáradjanak. Ez utóbbival sokszor igen lelkiismeretlenek vagyunk önmagunk s családunk egészségével szemben: az alig fölépült s fölületesen kiszáradt lakásba huzolkodunk, s nem gyanítjuk azon veszedelmet, mely e meg gondolatlan-ságból családunkra háromolhatik.

Statistikailag bebizonyított tény, hogy a halálozások száma a nagyobb városok rohamos építkezése által tetemesen növekszik. Oka: az épület nedvessége. Az újonnan épült ház teljes kiszáradásához, — itt természetesen a fölhasznált vízmennyiség, anyag, időjárás sokat változtat a dologon, — legalább is egy nyár szükséges, mely idő alatt ajtó, ablak nyitva tartandó, hogy a levegő kénye-kedve szerént nyargalhassa be a szobákat s magával ragadhassa a folyton párába átmenő vizet. A szoba e-nemű szellőztetését fűtés által siettetni lehet, természetesen nem bezárt ajtók s ablakok mellett, mely esetben a fal nedvességét az egyik helyről a másikra szorítjuk.

Kérdés már most: végeztünk-e a fal szöveteivel? Nem. Materiáját, levegő-átbocsátási képessége szerént, közelebről vizsgáljuk meg, mert nem mindegy: ha koczkára faragott homokkőből alkottattott-e az, vagy pedig égetett téglából? — A természetes szellőztetés (értvén alatta a falakon átjövő levegőt) nagysága — a két esetben igen különböző. Márker számítása szerént az égetett téglafal megegyezik oly nagy természetes szellőztetést eszközzel, mint a homokkő s így kétségtelenül az egészséges szoba kellekeinek sokkal inkább megfelel a téglafal, mint a homokkő-fal.

Miután a szoba testünk hő-viszonyait is kormányozni van hivatva: e tekintetben is bírálat alá fogjuk a fal materiáját. Nagy a különbség e téren a nagyon is praktikus amerikaiak vas-, csonk-házai s a mi házaink

saját ezillisztfájából 5--6 millió forint költséggel, stilszerűleg fogja kiépíteni. Az építkezéshez még ez év folyamán hozzáfognak s tíz év alatt, mint hírlik, be kell fejeznie lenni a munkálatoknak Ybl Miklós jeles, honi építészünk tervezete szerint. — A fürdőre utazók ügyelmébe. Folyó évi májushó 15-től kezdve, szeptember végéig a u. kir. államasutak, valamint a Kassa-Oderbergi és magyar-északkeleti vasut nagyobb állomásairól Vichnyére, Szklenóra, Sziaásra, Korintzára, Új-Tátraföldre s a többi hazai fürdőhelyekre szóló, 33% százalékkal mérsékelt és 2 havi érvényességgel bíró fürdőmenet-térít jegyek fognak kiadani. — Az osztr.-magy. bank alkormányzójává s a budapesti igazgatóságának elnökévé dr. Kautz Gy. főv. egyetemi tanár nevezetett ki. — Új országbíróvá Cziráky János grófot nevezte ki Öfelsége. — Arany J. szobrára eddig 53,000 forint gyűlt össze. — A keresmaihitel ügyében az italmérések által kiszolgáltatott szeszes italok hitelösszegének nagyságát Nyitra megye is 2 frtban, Hont megye pedig 4 frtban állapította meg. — Papirból már nemesak vasuti sineket, hanem tengeri hajókat is készítenek; természetesen Amerikában, hol a papirt annyira tudják tömöríteni, hogy képes ellentállni a víz behatásának.

Apróságok. Egy ügyvéd és egy pap házbérrel voltak adósak özvegy háziasszonyoknak, s mivel egyik sem birt fizetni: abban egyeztek meg, hogy az özvegy háziasszonyt az ügyvéd nőül veszi, a pap meg majd összeesküdtöti őket.

Fiatal ember: Nagynád szemei oly feketék, mint a sötét éjszaka. **Kisasszony:** Igen?, de én úgy hallok, hogy önnök az orvos meglátotta az éjszakázást, így hát jobb lesz, ha ön nem néz a szemembe.

Közgazdaság.

Assicurazioni Generali.

Lapunk hirdetési rovatában található ez intézetnek az 1882-ik évre és főmállásának 51-ik évére vonatkozó számszámlája. Ezen régi intézet, tevékeny és óvatos üzletvitelének megfelelőleg, az elmúlt évben is jelentékenyen haladt hatalmas fejlődésében. A díjbevételek 761.730 frt 98 kr. gyarapodás mellett fölemelkedtek 12.783.415 frt 63 krra. A díjkötelezők tárczája 1.768.863 frt 20 krnyi gyarapodással elérte a 17.250.119 frt 23 krt. A még érvényben álló életbiztosítási tőkék 5.214.551 frt 19 krnyi szaporodással fölmennek 70.822.205 frt 82 krra. A készpénztartalékok gyarapodtak 784.670 frt 69 krral és a biztosítékul szolgáló részvénytőke és készpénztartalékok immár kitesznek 28.799.103 frt 6 krt. Köztudomás szerént a lejárt évet nem lehet a biztosítási üzletre előnyös évek közzé sorolni, és e tény a Generali által teljesített kárfizetésekben is kifejezésre talál. Az előttnök fekvő kimutatás szerint a társaság 1882-ben 32.591 káresetben kármentesítések, mentési és kárbecslési költségek fejében kifizetett 9.186.775 frt 13 krt., vagyis kerek összegben 1 1/2 millió frt al többet mint a megelőző évben. Ez intézet által alapítása óta kármentesítésekben, mentési és kárfelvételi költségekben kifizetett összegek 488.258 káreset mellett tesznek 160.174.718 frtot; mely összegben hazánk részt vett 68.982 káresetben 27.831.634 frt 50 krral. Az előttnök fekvő jelentés különösen kiemeli az életbiztosítási üzlet örvedetes fejlődését. Az újonnan kötött életbiztosítások kitesznek: 1874-re 5 1/2 millió forintot, 1880-ra 8 1/2 millió forintot, 1881-re 9 1/2 millió forintot, 1882-re 12 millió forintot és az 1883. év első

egy marhakereskedő már 17 frtot ígért érte! Nem adom alább, első és utolsó ára 18 forint.

— Elment az esze keenek apjuk, — pattant föl a megérkezett feleség, — ki látta azt: ilyen csuf mándliért, ezért a daróez jószágért 18 frtot adni!, vesse kee le, próbáljon másikat.

— Adok én szívesen másikat is — mond a szabó.

— Ne fárassza magát májszter ur — felel a paraszt nyugtalanokdva, ebbe már bele bujtam, benne is maradok.

— De halja kee apjuk, ilyen mándliban én velem ugyan nem jár kee a templomba! vesse kee le rögtön, menjünk másik sátorba!

Gazduram azonban vetkőzés helyett begombolta az utolsó gombot is, és leolvasta a 18 frtot.

— Tudja mit gazduram?, mond a szabó, — én tudom, hogy az a marhakereskedő még visszajön; arra jobban illik ez a mándli, gazduram választhat nálam jobbat is, olcsóbbat is...

— Hát az én pénzem talán nem olyan, mint a marhakupezé? — szölt büszkén a paraszt.

— Jó, válaszolt a szabó, — de ha gazduramnak bármilyen kifogása lesz a mándli ellen, én hozzáam ugyan hiába jön, mert én nem segítek a baján.

— Ne féljen májszter ur, amiatt én sohase jövök vissza, itt a kezem. Menjünk anyjuk.

A feleség ravarkodása nem vethetett gátat az alkunak. Az új-mándlis apjuk gyorsan fölhasználódott életépárjával a szekérre, lovai közé vágott s rejtett boldogsággal arczán, hajtott hazafelé.

— Ugyan mért siet kee apjuk, ilyen lóhalálába?, kérdi a duzzogó feleség — hiszen nekem még egyéb vásárolni valóm is lett volna, ez is- az is, aztán meg tudja kee, hogy nincsen csizmám, se pántlikám.

— Se baj — ha nincs, van talizmán!, kiált örömmel a gazda.

— Mi a ménkü talizmánt beszél kee?

— Hm, azt a talizmánt, amit az új mándlival vettem. Olyan talizmán ez, anyjuk, mely minden baj-

negyede még további emelkedést tüntet föl. Ezen tény a biztosító társaság hitel- és bizalomképességeinek fokmérőjéül veendő és egyszersmind a lezolidabb és a legbiztosabb alapot adja az intézet további fejlődésére és haladására. Ezen körülménynek különösen a jelentékeny tartalékok megfontolt gyűjtésének rovhatja föl a Generali, ha mégis azon helyzetben van, hogy a viszonyok kedvezőtlen volta és oly jelentékeny tartalékok féltétele mellett is képes volt a 315 frtall befizetett részvényre 255 frank osztalékot adni.

Irodalom és művészet.

Öntögyéd 22. és 23-ik füzeté a hadmentességi díjra ipar-, kereskedés-, bortermelői jogaira, a vadászati jog gyakorlására s egyéb fontos ügyekre vonatkozó közleményeket ad. A füzetek 30 krjával Nagel O. kiadónál (Budapest, a nemzeti színház bérháza) rendelhető meg.

Az Ország-Világ utolsó száma: igen érdekes tartalma a kiválóbb írók remek műveit tárja elénk. E derék és legjobb magyar képes lapot az új nevedévközvetítővel ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetheti egész évre 10 frtall, negyed évre 2 frt 50 krral. (Wilckens és Waidl kiadóhivatalában, Budapest, koronaherezeg-utca 3. sz.)

740 magyar népdal zongorára. A „Magyar Dal-Album”-ból megjelent a IV-ik kötet 7-ik füzeté a következő dallamokkal: 1. Kertem alatt aratják a zabot. 2. Kék esillaggal van tele. 3. Két tyúk van tavalyi. 4. Ki a szívemet megnyerte. 5. Kinek magyar nemzeti ör a neve. 6. Kisérj ki rózsám szőlőre. 7. Kis kertemben három bokor muskátli. 8. Kispiriti falu végén. 9. Kopogós a cipóm. 10. Korcsmárosné adjon bori hitelt. 11. Lakatosék lánya. 12. Lásd-e pajtás, megmondám. 13. Már ez után mit ér nekem az élet? 14. Megenyhült a lég, vidul a határ. 15. Megfogadom, hogy ezentúl jobb leszek. 16. Megfogyasztá a sél. 17. Megzénem a rózsámnak. 18. Megzente nekem az én rózsám. 19. Megvirrad még valaha. 20. Menj el, menj szegény magyar. — A „Magyar Dal-Album” IV. köteté ismét 10 havi fizetben jelenik meg és pedig 200 dallam tartalommal. Előfizetési ár egész évre: 10 frt 10 krt. 80 kr., félévre: 5 frt 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Előfizetések lege és erőbben postautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Színészet Léván.

— Szombat és Vasárnap (máj 12--13.): **Latabár** Kálmán vendég szereplésével színr került Strauss J. nak hírneves operettje, a **Furesa háboru**. A nagy zajjal világra bocsájtott mű zenei szépsége nincsen arányban a közönség illúziójával s csak itt-ott találunk benne oly részleteket, hol a „keringők” nagy mesterének genie-je föleszillan. Legnagyobb részben oly nehéz szerkezetű mű mely a színésztől hajlékony ügyességet kíván az énekben, s ez volt oka, hogy első este a kar disharmonizált, s habár másnap némileg figyelmesebben is, de sikerrel még sem működött. A szóló, duett és terezt énekek türhetőbbek voltak. Mindakét estén a hiányok ellensúlyozására sikerrel hatott **Latabár** (tulipán kereskedő) precíz játéka, melyben a komikai modorosság helyett egy finoman kidomborított komikai jellem sikeres hatását élvezték. **Nikó Lina** (Violetta) mint rendszerint, most is ex-czellált. **Nagy Pista** nem értékesítette szép hangját. **Iványi Mariska** és **Berzsenyi** élénk játékán kívül nincsen említésre méltó a többi játékosok közül.

— Hétfőn (máj. 14.): **Kevesen bár, de annál több élvezettel néztük végig a Milimárit**, ezt a zamatteljes népszínművet, melyben a szerző (Almási T.) radikálisan emeli érvényre azon magasabb művészi intencziókat, hogy a népszínművek kellékei (a gatyás alakok és szegény legények mellőzésével) már egyéb anyagból, a magasabb színvonalu népeletből is szep-

ban hasznos orvosság. Tapintsd meg csak anyjuk, mi van itt balfelől.

— Apjuk!, hiszen ez egy butyelláris, még pedig nagy butyelláris! Ezt bizonyosan valami pénzes kupez fedelte a mándli zsebében, mikor fölpróbálta...

— Megér ez a mándli 18 frtot, anyjuk?

— Hogy ne érne apjuk! Ugyan mutassa kee, mennyi lehet az a talizmán, édes apjukom?

— Majd csak otthon, édes anyjukom.

Mentek, mendegéltek, amíg végre hazaértek. Otthon nagy titokban előveszi gazduram a bugyellárist, kibontja s amint belekaesint, hát uramfia... szörnyű módon elröstelli magát, egyet-kettőt gondolkozik s azt mondja a feleségének:

— Édes anyjukom, menj csak vissza a vásárba és vidd vissza a szabóhoz ezt az újjas mándlit, mert én úgy veszem észre, hogy nincsen jó szabása; hadd ott nála és hozd vissza az árát...

— Sohse törődjék kee a szabásával, el lehet azt így is viselni, hisz a talizmán most itt a fő!

— Fő, fő! — jól mondod anyjuk, ... épen attól kapok most főfajást.

— Ugyan mutassa kee már nekem is azt a talizmánt!

— Ehun van la, szegény anyjuk, tégy vele már most amit akarsz.

Az asszony átveszi s kitarja a teltnék hitt bugyellárist, bele néz... s aztán szól vala illetékesen gazduramhoz:

— Hej, hogy a tüzes ménkü esapjon bele a kee talizmányába, hát emiatt az egérfészeknek való üresség miatt érdemes volt 18 forintot adni ezért az 5 forintos mándliért! mi?!

S e szavaknál csattogva repült a drága talizmán gazduramnak homlokához.

— Hadd el anyjuk, — szól vigasztalólag a esalódott férj, — majd másképp tennél te is, ha ez a bugyelláris tele volna

— Igen ám, de nincs...!

— De lehetett volna.

Barsi A.

sikerrel előteremthetők. A Milimári oly sikerült népszínmű, melynek színpadi jogosultsága sok időre biztosítva van. — Az előadásban készültéget és odaadó igyekezetet tapasztaltunk, hatással játszottak mind, s azért a dícséret most mindnyáját megilleti.

— Kedl (máj. 15.): A legújabb eredeti magyar színművet, Csiky B o z ó t i M á r t á j - á t láttuk ez estén közép sikerrel adni. E legújabb műve Csikynek, nem egyszersmind a legjobb is; a „Czifra nyomorúság”-gal rokon alapeszméjű darab bonyolítása és megoldása nélkülölzi a művészet jellegét s csakis néhány hatásosabb jelenete hat megilletődéssel a hallgató kedélyére; ily hatásos jelenetek szerencsés alkotása képezi Csikynek fő talentumát, melylyel azonban nincsen arányban a darab többi szerkezete s a logikai egység plaszticitással. — S z e n t e s s y I l o n (Bozóti Mártát) következetességgel, B á r d y pedig tanulmányozott készültéggel játszta a különben homályos jellemben irt Villányit. A szereplők együnemelyikét a szerep nem tudása jellemezte; így lett P é n t e k József (Elek) tanulmány-nélkülölüres díkeziózáva és K o v á c s (Édes) játéka kétes tapogatódzású. Mig ellenben B e r z s e n y i n é Czirókújja, B e r é n y i Dávidházyja és B e r z s e n y i M. Vilmája a szorgalom és plasztikai tanulmány élvezetes gyümölesének bizonyult.

— Szeda (máj 16.): **Nagy Pistának** a társulat egyik kiváló tagjának jutalom játékaül Halévy Z s i d ó n ö dalmívének és L a m e r m o o r i L u c i a operának egy-egy részlete valamint Rákossynak L e á n y k é r ö népszínműve adatott elő. — **Nagy ez** alkalommal is igazolá, hogy hangjának művészi modulációival az operai kellékek iránt táplált magasabb igényeknek is megfelel s ha sikerül hangjának terjedelmét gondos iskolázás mellett fejleszteni: rövid idő alatt nagyobb színpadokon arathat dícséretet — Sajnos, hogy a közönség a derék jutalmazandó iránt méltó részvétet nem tanusított. Ezt annak tulajdonítjuk, hogy a jutalmazandó nem választott a közönség izlésének megfelelő darabot jutalomjátéku.

— Csütörtök (máj. 17.): **A könyvtárnok**, vagy a két Róbert. A 4 fől. vigjáték (irta Moser) megérdemelte, hogy magyarra fordittassék. (ford. Follinus Aurél.) A darabban rejöló szellemes ötletek és derültséget keltő váratlan epizódok találó kifejezést nyertek Berzsenyiné, Mártonfi, Kövessy, Berényi, Berzsenyi Margit, Jelenfi Jolán, Bárdy és Kovács ügyes játékában. Sajnálattal jelentjük ki, hogy e talpraesett előadás derítő hatását csak egy maroknyi közönség élvezte s így színházi közönségünk nagyrésze, ez indokolatlan elmaradással, újabban is egy kedélyes estétől fosztotta meg magát.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Alulírott áprillió 23-án Zelizen a vendéglőben, két bizalmas barátom társaságában, a Bars 18-ik számának Nyilttérében közölt, tek. Mocsy Lajos ügyvéd urra vonatkozó hírt, nem sértési szándékból, hanem mint „hírt” állítottam.

Kelt Zelizen, 1883. májushó 17-én.

Dr. Gedeon Kálmán,

Juhász Pál.

Ordódy Endre.

Nyilatkozat.

Tiszt. Juhász Pál ur fönti nyilatkozata folytán, a Bars föntebb idézett számában közzé tett nyilatkozatomat visszavonom.

Kelt Zelizen, 1883. évi májushó 17-én.

Kiss Károly,

Mocsy Lajos.

Hönligh László.

Szíves tudomásul.

Van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy orvosi tanulmányaim bevégeztével, a bécsi es kir. Rudolf-alapítványi kórházban egy évig tartott másod-orvosi működésem után, Léván megletelepdedtem.

Lakásom: Zöldkert-utca 41. sz. (a Gregori-féle házban.)

Tisztelettel

Dr. Goldstein Miksa,

sz összes gyógyászat tudora.

Nyelv- és zongoratanítónő.

Egy tisztességes, özvegy nő, — ki a nevelés terén, Budapesten sok éveken át sikerrel működött, — most Léván letelepedvén: zongorán, valamint a francia, olasz, angol és német nyelvekből, továbbá mindennemű női kézimunkában kíván alapos oktatást adni.

Szíves megkeresések L é v á n, a H i t e l i n t é z e t házának emeletére intézendők.

Gépész-lakatos.

Egy fiatal képzett okleveles gépész-lakatos és kovács „mindszent napról” kezdve uradalmaánál alkalmazást keres. A föltételek iránt M i s s i k János kereskedésében Léván nyerhetni bővebb fölvilágosítást.

Ismerősök számára

kérek még néhány „Betegbarát” című könyvecskét, mert váratlan gyors felgyógyulásom következtében azt mindenki ismerni szeretné stb. — Egy szerencsésen felgyógyultnak e sorai önmagukban beszének; ezért csak arra figyelmeztetünk, hogy a „Betegbarát” ki-vánatra **Gorischek K.** egyetemi könyvtáros által (Bécs, 1. István-ter 6.) **ingyen és bérmentve** küldetik meg, a megrendölőnek tehát nem okoz több költséget 2 krnál a levelező lapért.

*) E rovat tartalmáért nem felelős a Szerk.

3153.
1882.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI 1882-ik évi MÉRLEGE.
Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghöz (1882).

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy **Lőrök József és Vizi Erzsébet** nagytőrei lakos végrehajtóknak **Koncz András és kiskoru Galambos Péter**, alsóvárad lakos végrehajtást szenvedők elleni **100 frt.** tőke követelése, ennek 1877. évi november hó 6-ik napjától járó 6% kamatai továbbá a 15 frt perbeli és a már eddig 8 frt 50 krt tevő, ugy az ezennel 11 frt 15 krtban megállapított, valamint a még felmerülő végrehajtási költségei kielégítése végett lefoglalt következő **ingatlan vagyonság** u. m. Koncz András és kiskoru Galambos Péternek a fenn megnevezett járásbíróseg területéhez tartozó Alsó-Várad községben 18. számú tjkvben A I 1-5. 7. és 8. sor sz. alatti B. 6. és 7. tétel alatt osztatlan felerészben tulajdonánál felvett ingatlanok és ezek tartozékára az 1883. évi június hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor **Alsó-Várad** községben a **bíró házánál** az 1881. LX. t. cz. 169-174. §-ok szabályai szerent megtartandó bírói árverés után a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadás-sal értesítettnek, hogy az ezzel egyidejűleg megállapított árverési feltételek szerent:

1-szor. A megállapított kikiáltási ár **751 frt 75 kr o. é.**

2-szor. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá bocsátott ingatlanság kikiáltási árának **10%** át bánatpénzüi készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságnál és az Alsó-Várad község előljárásiójánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság 1883. évi február 9. napján,
123. l. GYENES JÓZSEF,
kir. járásbíró.

839
1883.

Arverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. **Sáll Józsefné** mint k. k. gyermekei gyámánya végrehajtóknak **Bencsát József gar.-szöllősi lakos** végrehajtást szenvedő elleni **150 frt** tőkekövetelés és törvényes járuléka iránti végrehajtási ügyében a lévai kir. járásbíróseg területén lévő **Gar-Szöllős** határában fekvő a végrehajtást szenvedő **Bencsát József** tulajdonánál fölött s a gr.-szöllősi 113. sz. telek-könyvben A I. 1-7 sorszám alatti **felvőnése** s ennek tartozékára az árverést **1525 frt.** ezenel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi június hó 20-dik napján délelőtti 10 órakor **Gr.-Szöllős** községben a **bíró lakánál** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának **10%**-át vagyis 152 frt 50 krt o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átvevő eladni.

Kelt Léván, 1883. évi március hó 16-ik napján.

A lévai kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság.
GYENES JÓZSEF,
kir. járásbíró.

Table with columns: A tétel neve, Bevétel, A tétel neve, Kiadások. It lists various financial items and their corresponding values in forint and krone.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghöz. Élethibiztosítási-osztály. (1882)

Table with columns: 1. Díjtartalek a múlt évről, 2. Tartalek oly karokra, melyek 1881. decz. 31-én meg függőben voltak, 3. Díjak a múlt évről, 4. Készenléti díjak, 5. Fizetett kározzások, 6. Kározzások meg ki nem fizetett karokra, 7. Díjtartalek 1882. deczember 31-én még folyó biztosításokért, 8. Az év folyamán fizetett proviziók, 9. Kezelési költségek, 10. Orvosi fizetéseik, 11. Kamatok a nyeresémmel biztosítottak javára, 12. Kamatok a tartalekhoz tartozó költségek javára, 13. Leírás a leltárból.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYON-ÁLLÁSA 1882. DECEMBER 31-ÉN.

Table with columns: VAGYON, TEHER. It details the assets and liabilities of the insurance company as of December 31, 1882.

A TRIESTI ASSICURAZIONI GENERALI KÖZPONTI IGAZGATÓSÁGA:
Dr. MAUROGONATO I., Báró MORPURGO József, Báró RÁLLI AMBR, SEGRÉ V., Dr. CALABI R., GOLDSCHMIEDT LIPÓT.
A vezérigazgató: MARCO BESSO.
Magyarországi főigazgatója Budapest, Dorottya-utca 10. szám. az intézet saját házában.

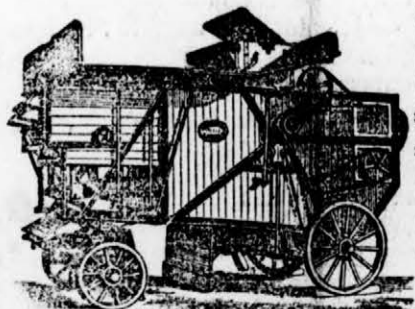
Bővebb zár-, valamint kárkimutatások az alanti lévai ügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások legnagyobb készséggel adatnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég és életbiztosítási ágazatokban a legszolidabb feltételek és legelősebb díjak mellett eszközöltenek.
FROMMER S.

ROBEY & CO. MFG. CO.

Budapest, IX. kerület, Üllői ut 35. sz. alatt,

ajánlják országoszerint legjobbnak ismert
tűzanyagot megtakarító
szén-, fa- és szalmafütésre
berendezett
gőzmozdonyait,

felülmulhatlan és bármely időjárás
viszonyainak legjobban meg-
felelő

vasgerendás cséplőgépeiket

szabadalmazott magán-éteszerkezettel vagy a nélkül.

Árjegyzékek egy Magyarország elsőrendű uradalmi- és gazdától származó s gőzcséplő-
készleteink rendkívüli nagy munkaképességéről és utólrhetetlen tartósságáról szóló bizo-
nyítványokat tartalmazó legújabb kiadványunkat, kívánatra bérmentve küldjük.

Ruston, Proctor és társa

BUDAPEST, Nádor-utca, 39. és 41. szám,

ajánlják a legelső díjakkal kitüntetett

gőzmozdonyait

fa- és szénfütésre,

szab. szalmafüető gőzmozdonyait,

gőzcséplőgépeiket

dobmentő és üszegtisztító előkészülékekkel,

HOFFHERR féle

egyszerű és tisztító
cséplőkészleteket
jargányhajtásra.

Árjegyzékek
bérmentve küldetnek.

